



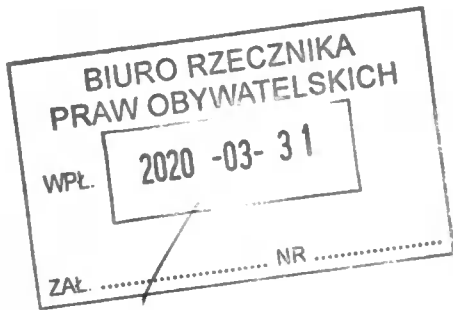
Warszawa, dnia 23 marca 2020 r.

**PAŃSTWOWA  
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-071-5/20



RPW/22146/2020 P  
Data:2020-03-31



Pan

Adam BODNAR

Rzecznik Praw Obywatelskich

*Szanowny Panie Rzeczniku*

Państwowa Komisja Wyborcza, odnosząc się do pisma z dnia 2 marca 2020 r. znak VII.602.6.2014.JZ, dotyczącego wyników kontroli lokali obwodowych komisji wyborczych pod względem ich dostosowania do potrzeb wyborców niepełnosprawnych, przeprowadzonej w dniach 11 i 12 października 2020 r. przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, wyjaśnia, co następuje.

Państwowa Komisja Wyborcza po raz kolejny pragnie zauważyć, że z przekazanej przez Pana Rzecznika informacji nie wynika, których lokali wyborczych dotyczyła przeprowadzona kontrola, a w szczególności, w których lokalach stwierdzono nieprawidłowości. W związku z tym nie ma możliwości przekazania tej informacji właściwym organom wykonawczym gmin w celu prawidłowego przygotowania lokali w zbliżających się wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, co jednocześnie uniemożliwia podjęcie konkretnych działań przez te organy, w celu zapobieżenia podobnym zjawiskom.

Państwowa Komisja Wyborcza zatem pragnie ponownie zwrócić się do Pana Rzecznika z prośbą o przekazywanie wyników kontroli bezpośrednio organom właściwym w sprawach dotyczących zapewnienia lokali wyborczych, tj. wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), w szczególności tych gmin, w których stwierdzono niezgodne z przepisami przygotowanie lokali. Umożliwi to podjęcie przez nich stosowanych działań w przyszłości.

Należy bowiem zauważyć, że Państwowa Komisja Wyborcza sprawuje ogólny nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego i nie ma bezpośredniego wpływu na sposób wykonywania ustawowych zadań przez organy wykonawcze gmin.

Państwowa Komisja Wyborcza pragnie również po raz kolejny zauważyć, że kontrolowanie lokali wyborczych w piątek i w sobotę przed dniem wyborów nie oddaje rzeczywistego stanu tych lokali w dniu głosowania. Obwodowe komisje wyborcze mają bowiem obowiązek sprawdzenia przed dniem głosowania stanu wyposażenia lokalu wyborczego oraz oznakowania budynku, w którym się on znajduje, w tym również pod kątem dostosowania do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. O stwierdzonych brakach lub nieprawidłowościach komisje obwodowe zobowiązane są zawiadomić organy wykonawcze gmin, w celu niezwłocznego ich usunięcia. Czynności te najczęściej wykonywane są w sobotę przed wyborami. W związku z tym nie wszystkie nieprawidłowości dostrzeżone przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich miały faktycznie miejsce w dniu głosowania, gdyż część z nich mogła zostać usuniętych, na co również zwraca uwagę Pan Rzecznik w swoim wystąpieniu, wskazując, iż: „Można więc przyjąć, że po kontroli, w części z lokali wyborczych niektóre uchybienia zostały usunięte.”.

Jednocześnie, jak już wskazała Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie do Pana Rzecznika z dnia 7 października 2019 r. znak ZPOW-071-33/19, przekazanie do wiadomości Komisji szczegółowej informacji na temat lokali wyborczych, w których stwierdzono nieprawidłowości, umożliwi wystąpienie do komisarzy wyborczych o zwrócenie obwodowym komisjom wyborczym uwagi na konieczność jeszcze bardziej wnikliwej weryfikacji, czy odbierany lokal wyborczy spełnia wszystkie wymogi, w miejscach, gdzie uprzednio wystąpiły nieprawidłowości.

Państwowa Komisja Wyborcza zauważa także, że kontrola pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich obejmowała 155 lokali obwodowych komisji wyborczych spośród 27 415 lokali. Zakładając zatem, że ½ lokali obwodowych komisji wyborczych powinna być dostosowana do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (art. 186 § 1 Kodeksu wyborczego), to kontrola dotyczyła jednak bardzo niewielkiej liczby lokali wyborczych, która – jak się wydaje – nie może zostać uznana za próbę reprezentatywną.

Państwowa Komisja Wyborcza zwraca także uwagę, że zgodnie z pkt 26 wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 13 października 2019 r., stanowiącymi załącznik do uchwały nr 210/2019 z dnia 2 września 2019 r. (M.P. poz. 890), obwodowa komisja wyborcza właściwa dla lokalu dostosowanego do potrzeb wyborców niepełnosprawnych sprawdza,

czy lokal oraz elementy jego wyposażenia bezwzględnie spełniają warunki, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 336). O stwierdzonych brakach lub nieprawidłowościach komisja zawiadamia wójta (burmistrza, prezydenta miasta) i urzędnika wyborczego, a następnie sprawdza, czy zostały one usunięte. Należy przy tym podkreślić, że stosownie do art. 161 § 1 Kodeksu wyborczego wytyczne są wiążące dla komisji niższego stopnia. Dlatego też członkowie komisji zobowiązani są zapoznać się z całością wytycznych i bezwzględnie je stosować.

Informacja o obowiązku sprawdzenia dostosowania lokalu do potrzeb wyborców niepełnosprawnych podkreślona była także w prezentacji szkoleniowej przygotowanej przez Krajowe Biuro Wyborcze jako materiał szkoleniowy dla członków obwodowych komisji wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza informuje, iż podziela pogląd Pana Rzecznika, że istotne znaczenie ma stan infrastruktury w bezpośredniej okolicy lokali wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Należy mieć jednak na uwadze, że Państwowa Komisja Wyborcza nie ma żadnych narzędzi prawnych, które pozwoliłyby wpływać na poprawę infrastruktury w bezpośredniej okolicy lokali wyborczych, w tym dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Propozycje w tym zakresie należy zatem zgłaszać bezpośrednio do organów gmin odpowiedzialnych za ich przygotowanie.

Państwowa Komisja Wyborcza podziela również pogląd Pana Rzecznika, że konieczne jest dążenie do stanu, w którym wszystkie lokale wyborcze będą w pełni dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Państwowa Komisja Wyborcza zwraca się jednak uwagę, że obecnie postulat ten może być niemożliwy do zrealizowania. Trzeba mieć bowiem na uwadze, że część lokali wyborczych znajduje się w budynkach zabytkowych i może to wymagać zgody konserwatora zabytków.

*z wyrazami szacunku*

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej

*Marciniak*  
Sylwester Marciniak



Państwowa  
Komisja  
Wyborcza

ul. Wiejska 10  
00-902 Warszawa

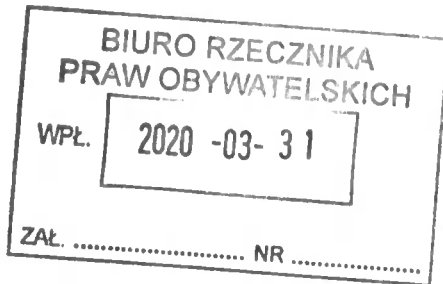
www.pkw.gov.pl  
biuro@kbw.gov.pl

tel. 22 625 06 17  
fax. 22 629 39 59



OPERATOR  
TAK  
umowa  
ID nr 4312/1/W

PRIORYTET



Pan  
Adam Bodnar  
Rzecznik Praw Obywatelskich  
Al. Solidarności 77  
00-090 Warszawa